

Slovensko društvo za proučevanje in varstvo netopirjev

Letnik: 2

Številka: 1

November 2005

GLEJ
NETOPIR-ČEK!

Dragi otroci, starši in vzgojitelji!

Pred vami je posebna izdaja društvenega glasila "Glej netopir!" namenjena predvsem otrokom 1. do 4. razreda osnovne šole. V njem boste našli najrazličnejše aktivnosti. Ene so primerne za deževne dni, druge bolj za sončne, ko se lahko igrate zunaj. Z vsemi pa vam želimo predstaviti in približati netopirje, kot jih mogoče še niste poznali.

Več o aktivnostih Slovenskega društva za proučevanje in varstvo netopirjev si lahko preberete in ogledate na naši internetni strani: www.sdpvn-drustvo.si

Ob prebiranju in reševanju nalog iz 'Netopirčka', vam želimo obilo prijetnih trenutkov!

C

Izredno številko izdala: Slovensko društvo za proučevanje in varstvo netopirjev,
Večna pot 111, Ljubljana Slovenija in Ministrstvo RS za okolje in prostor

e-naslov: www.sdpvn-drustvo.si

Urednica: Nataša Zupančič

Oblikovanje: Nataša Zupančič

Naslovnica: Irena Kranjec

Ilustracije: Aljaž Rijavec in Irena Kranjec

ISSN 1581-9701

POBARVAJ!

KORAK 1

KORAK 2

KORAK 3

KORAK 4

KORAK 5

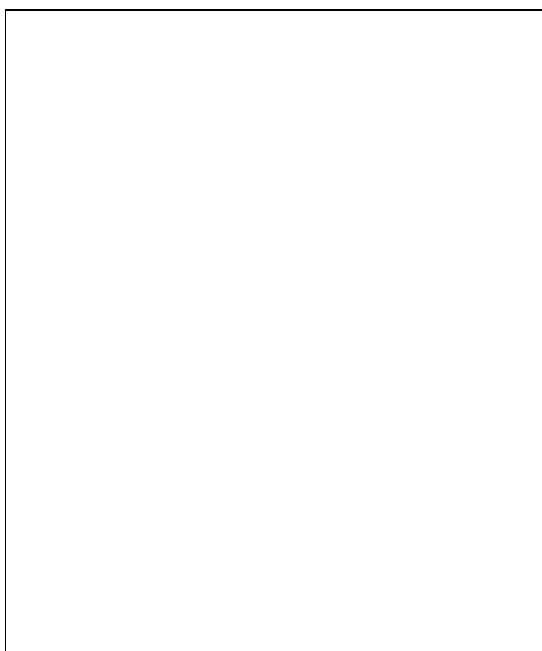
KORAK 6

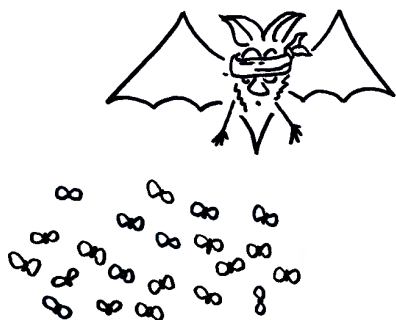
**PO KORAKIH NARIŠI
NETOPIRJA IN GA
POBARVAJ!**

**NARIŠI ŠE NEKAJ
NJEGOVIH
PRIJATELJEV!**

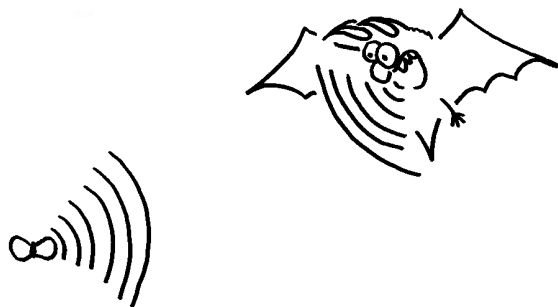

NETOPIR LOVI ŽUŽELKE

Da bi otroci lažje razumeli kako se netopirji orientirajo v prostoru s pomočjo zvoka, se lahko igramo naslednjo igrico. Izberemo nekoga, ki mu zavežemo oči - igral bo netopirja. Ostali otroci so vešče, hrošči, košeninarji, pajki ... Netopir se

nato zadere »netopir!« in posluša odmev. Ostali otroci se gibljejo po prostoru in se oglašajo »veščal!«, »hrošč!«, »košeninar!«, »pajek!« ... (odvisno katera žuželka so). »Netopir« se zamenja potem ko ujame žuželko.

Nadgradnja #1: Osnovno obliko ohranimo (eden ali več netopirjev, ostali so žuželke). Nadalje razložimo, da nekatere vešče lahko slišijo ultrazvok netopirjev in zato, ko se jim netopir približa, zložijo svoja krilca in padejo dol (otroci počepnejo). Ta igrica mogoče pride bolj v veljavo, če nimamo prevez za oči.

Nadgradnja #2: Lahko pa še malce bolj zapletemo in dodamo še plenilce netopirjev. Tako ponavadi vključimo tudi starše, ki so tako kune, sove, mačke ... Plenilci lovijo netopirje, ki se skušajo ogniti plenilcem in hkrati ujeti kaj za pod zob.

RA-TA TA TA 2

1

RA-TA-TA

BUM

ŠTEJEMO!

EDEN DVA - ROPOTA,
TRI, ŠTIRI - NETOPIRJI,
PET, ŠEST - POLNA PEST,
SEDEM, OSEM - KRUHA PROSIM,
DEVET, DESET - GREM GA VZET!

(FRANCE BEVK)

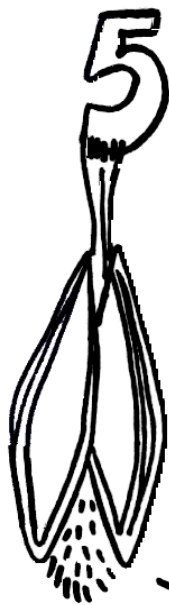

BUM

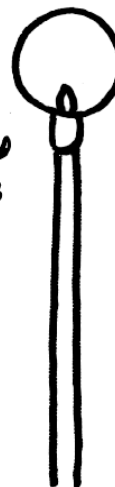
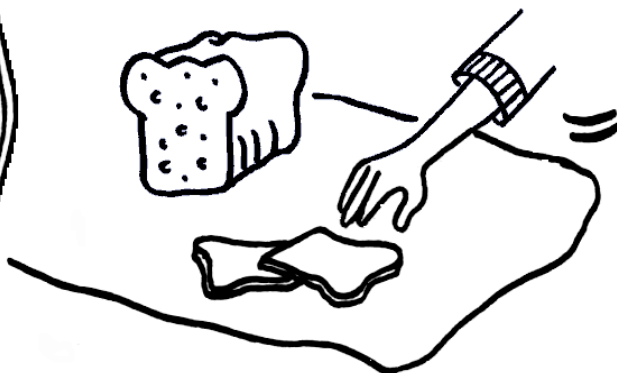
3

4

6

POVEŽI PIKE!

POBARVAJ NARISANO ŽIVALCO IN NARIŠI NJENO OKOLICO!

ODGOVORI PREDNO PREBEREŠ NASLEDNJO STRAN !

(Pri nekaterih vprašanjih je možnih več pravih odgovorov!)

1. SI ŽE KDAJ VIDEL NETOPIRJA?

a) NE

b) DA

KJE: _____

2. V KATERO ŽIVALSKO SKUPINO SPADAJO NETOPIRJI?

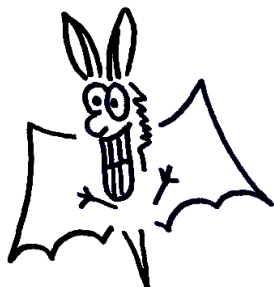
a) PTIČI

b) SESALCI

c) DRUGO: _____

3. KJE LAHKO VIDIMO NETOPIRJE?

a) V JAMAH

b) V STAVBAH (hiše, gradovi, cerkve...)

c) V GOZDU

d) OB CESTNIH SVETILKAH

e) V PARKU

f) V BLIŽINI VODA (jezera, reke, mlake...)

g) DRUGJE: _____

4. S ČIM NETOPIRJI ZAZNAVAJO SVOJO OKOLICO?

a) S TIPOM

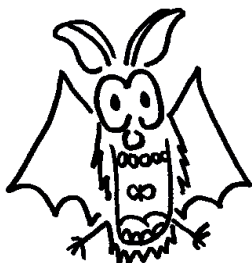
b) Z VIDOM

c) S SLUHOM

d) LETAJO KAR NA SLEPO

5. NETOPIRJI, KI ŽIVIJO PRI NAS, SE SPREHRANJUJEJO:

a) S SADJEM

b) Z ZELENJAVO

c) Z ŽUŽELKAMI

d) S KRVJO

e) Z OSTANKI ČLOVEŠKE HRANE

f) DRUGO: _____

6. KOLIKŠNA JE NAJDALJŠA ŽIVLJENJSKA DOBA NETOPIRJEV?

a) 5 LET

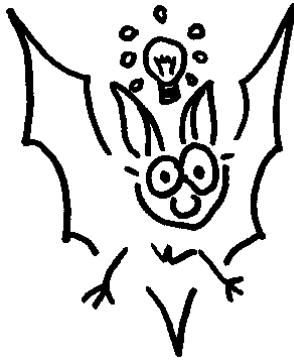
b) 15 LET

c) 20 LET

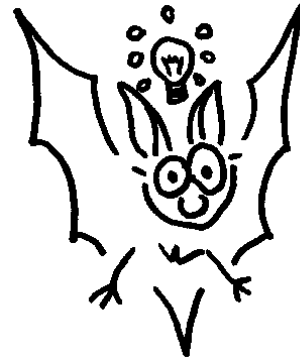
d) 30 LET

KDO SO NETOPIRJI?

(Mlajšim otrokom naj besedilo preberejo starši ali vzgojitelji.)

Netopirji so skrivnostni nočni letalci, ki so že od nekdaj zbudili domišljijo najrazličnejših ljudstev. Nekatera plemena v Afriki so verjela, da so netopirji čarovnice, ki pijejo kri. Kitajci, pa so po drugi strani verjeli, da netopirji prinašajo srečo.

Pustimo mitologijo ob strani. Netopirji pri nas so majhne živali, ki jih uvrščamo med sesalce. To pomeni, da so pokriti z dlako in da samice kotijo žive mladiče, ki sesajo mleko pri materah.

Netopirji v Sloveniji se prehranjujejo izključno z žuželkami. Pri lovu v zraku se orientirajo s pomočjo ehlokacije in vida (za razlago kaj je ehlokacija, pogledj igrico na strani 5). Ob mraku jih lahko opazujemo kako lovijo žuželke ob cestnih svetilkah, v bližini voda, ob gozdnem robu in v gozdu...

Zimo netopirji najpogosteje preživijo v jamah, kjer prezimujejo (spijo pravo zimsko spanje). Poleti se večina samic preseli na primerna podstrešja, kjer se zberejo v skupine (imenujemo jih rodniške kolonije). Samice skotijo po enega mladiča na leto. Netopirji povprečno živijo od 5 do 10 let, najdaljše življenjske dobe pa so okoli 20 ali celo 30 let.

V Sloveniji je 29 različnih vrst netopirjev in vse so zaščitene z zakonom. To pomeni, da jih nikoli ne smemo prijemat v roke, jih loviti, preganjati ali ubijati. Če kje najdemo netopirja, ga pustimo pri miru in ga ne motimo. Če pa najdemo netopirja, ki je poškodovan ali mrtev o tem obvestimo člane Slovenskega društva za proučevanje in varstvo netopirjev.

Potem, ko si prebral besedilo premisli, ali bi zdaj kako drugače odgovoril na vprašanja s prejšnje strani? Katere odgovore bi spremenil?

POGOSTA VPRAŠANJA, KI JIH LJUDJE POSTAVLJAJO V ZVEZI Z NETOPIRJI:

ALI SE MI LAHKO NETOPIR ZAPLETE V LASE?

Netopirji se v prostoru orientirajo s pomočjo ehlokacije, vida in voha. Ehlokacija omogoča netopirjem zaznavanje struktur tankih kot nitke pajkove mreže. Posledica tega je, da se netopirji nikoli ne bi namerno zapletli v lase.

ALI JE RES, DA NETOPIRJI PIJEJO KRI?

V svetovnem merilu poznamo prek 1100 vrst netopirjev (predstavljajo skoraj $\frac{1}{4}$ vseh sesalcev na svetu) in od tega so le 3 vrste krvose - vse pa živijo v Južni Ameriki.

ALI SO NETOPIRJI SLEPI?

Netopirji niso slepi, ampak v temi videti je zelo težko, praktično nemogoče. Zato si za orientacijo v prostoru pomagajo z ehlokacijo in vohom.

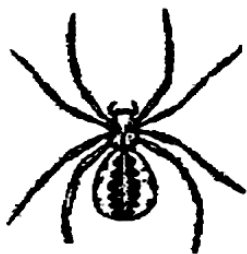
ALI SO NETOPIRJI UMAZANI?

Netopirji porabijo ogromno svojega časa za čiščenje in urejanje kože. Nekateri jih po skrbnosti pri čiščenju primerjajo z domačo mačko.

KOGA LOVI NETOPIR?

NETOPIRJI PRI NAS SE HRANIJO Z ŽUŽELKAMI. MED NJIMI NAJVEČKRAT IZBIRAJO MED HROŠČI, VEŠČAMI, KOŠENINARJI IN PAJKI. KATERO ŽUŽELKO SI BO IZBRAL DANES?

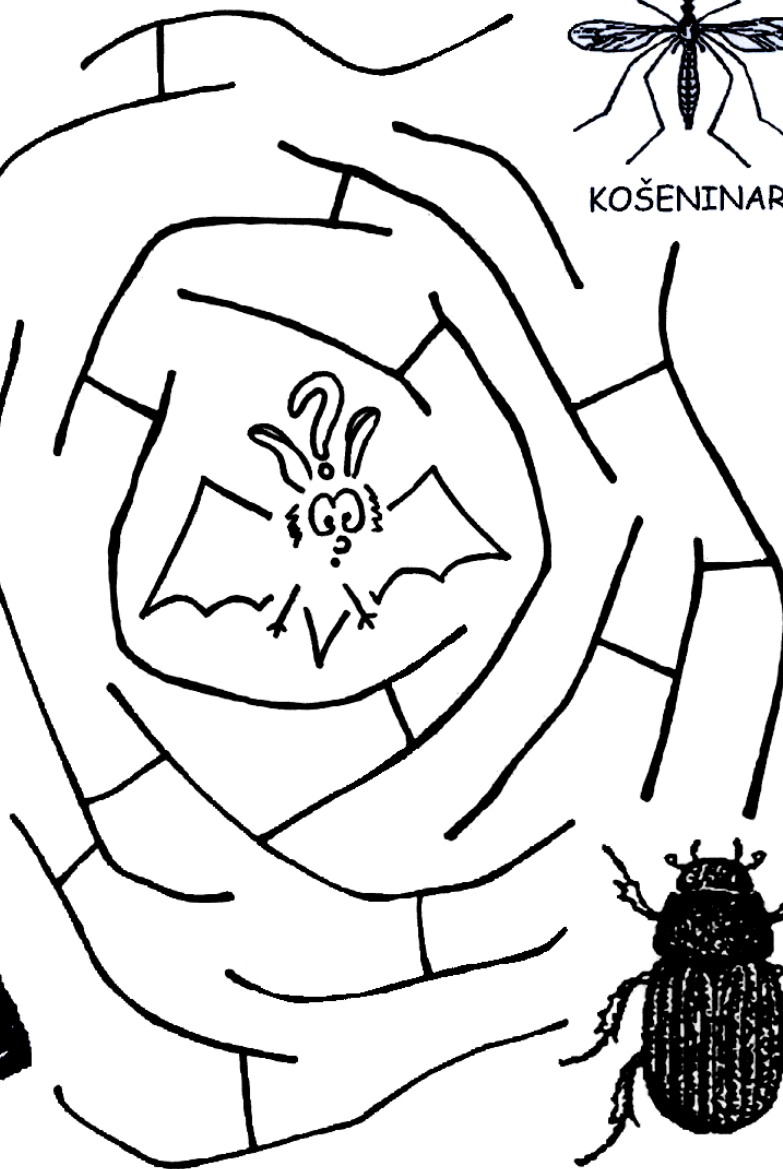
PAJEK

KOŠENINAR

VEŠČA

HROŠČ

IZREŽI NETOPIRJA IN GA POBARVAJ !

Z vrvico si ga lahko obesiš okoli vratu.